

Posudek vedoucího diplomové práce:

Platy soudců jako záruka soudcovské nezávislosti?

(Karolína Andráková)

Předložená práce má rozsah zhruba 116 normostran vlastního textu včetně 214 poznámek pod čarou, což odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, resp. je podstatně přesahuje. Vedle úvodu a závěru je členěna do tří hlavní částí. V první jsou nejprve představena teoretická východiska nezávislosti soudní moci a jejích záruk, čímž je do značné míry vymezen rámec celé práce, a následně i základní rysy a instituty platné právní úpravy soudcovských platů v České republice. Druhá část tuto právní úpravu rozebírá detailně a představuje její vývoj v čase, tak jak byl formován dílem zákonodárnou aktivitou Parlamentu a dílem derogačními i interpretativními zásahy Ústavního soudu. Třetí část se věnuje komparaci s přístupy na Slovensku, v Polsku a ve Spojených státech amerických; výběr těchto zemí diplomantka vysvětluje (str. 60) tím, že umožňují demonstrovat odlišné přístupy, a to jak na zákonné, tak na ústavní úrovni.

Již v úvodu (na str. 5) si diplomantka vymezuje dílčí otázky, na které se v práci snaží odpovědět. Dílem jde o otázky směřující k popisu platné úpravy (zejména i. a ii.), vytvářejí však také prostor k vlastní analýze a hodnocení stavu, ke kterému právní úprava (pod významným vlivem judikatury Ústavního soudu) dospěla. Měřítkem pro toto hodnocení jsou přitom zejména ústavní východiska a mezinárodní standardy. I v textu samém pak podle mého názoru zdařile kombinuje popisné pasáže (kterým se zejména při snaze přiblížit poměrně spletitý vývoj posledních 25 let nelze vyhnout) a s vlastní analýzou. Za velmi užitečné považuji, že se dosti komplikovanou úpravu plnou různých koeficientů pokusila přenést i do absolutních čísel, díky čemuž je možné posoudit, jaký byl reálný vývoj soudcovských platů ve sledovaném období, a to i v pohledu, který je zobrazuje v kontextu celkového vývoje mzdové a platové hladiny v České republice (zejm. str. 52 až 59).

Problematika soudcovských platů patří nepochybně ke kontroverzním částem judikatury Ústavního soudu, která vybízí k různým názorům. Považuji za chvályhodné, že se diplomantka nevyhla tomu, aby vyjádřila ten svůj, k Ústavnímu soudu částečně kritický

(zejm. str. 50 a znovu v závěru na str. 88). V závěru také vyjadřuje svůj názor, že s ohledem na existenci judikatury ÚS není “potřebné, ba dokonce vhodné, upravit záruku hmotného zabezpečení soudců v Ústavě” (str. 88). Jako námět pro rozpravu v rámci ústní obhajoby bych rád nabídl k zamyšlení úvahu, zda by nějaká explicitní ústavní úprava přece jen nemohla mít účel, třeba i jako možný korektiv k judikatuře Ústavního soudu, kterou diplomantka považuje za aktivistickou.

Diplomantka se mnou práci průběžně konzultovala, takže pokud jsem k ní měl nějaké výhrady či připomínky, měl jsem příležitost jí je sdělit a výsledná podoba práce je reflektuje. Na tomto místě bych se proto omezil jen na konstatování, že práci považuji za zdařilou po formální, jazykové i obsahové stránce a autorka podle mého názoru prokázala, že má schopnosti, znalosti i dovednosti nezbytné k odborné práci. Celkově tedy docházím k jednoznačnému závěru, že práce je způsobilá k obhajobě, ke které ji všude doporučuji, a pokud diplomantka i v jejím průběhu potvrdí své kvality, předběžně ji navrhuji hodnotit stupněm **výborně**.

V Praze dne 1. června 2019

JUDr. PhDr. Marek Antoš, Ph.D., LL.M.